

Της Βασιλικής Γεωργιά

On stage

Ο πανεπιστημιακός καθηγητής και συγγραφέας Δημήτρης Μπουραντάς μάς συμβουλεύει για το πώς θα απογειώσουμε τον ρόλο μας στο «θέατρο» της ζωής, χωρίς καμία πρόβα...

Τι θέλετε να κρατήσει ο αναγνώστης από το βιβλίο σας «Επί σκηνής χωρίς πρόβα»;

«Το αισιόδοξο μήνυμα ότι ανεξαρτήτως των περιορισμών και των δυσκολιών, μπορούμε να ζήσουμε τη ζωή μας και να μην αφήσουμε να μας ζήσει αυτή, αν κάνουμε σωστές επιλογές, αξιοποιώντας καλύτερα το μυαλό μας και αναπτύσσοντας την υπαρξιακή, την κοινωνική και πολιτική μας νοημοσύνη. Οι έννοιες, οι γνώσεις, οι αρχές και οι μέθοδοι του βιβλίου μου βοηθούν ουσιαστικά για να έχουμε την "καλή ζωή" που δεν μπορούν να μας προσφέρουν τα υλικά αγαθά».

Έτσι όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα η κοινωνία σε κάθε επίπεδο, πόσο εφικτές είναι οι «σωστές» επιλογές;

«Πράγματι, ζούμε σ' έναν κόσμο λάθος φτιαγμένο, γεμάτο περιορισμούς, επιταγές και επιβολές. Όμως έχουμε αρκετά περιθώρια ελευθερίας. Εμείς επιλέγουμε τα όνειρα, τις επιθυμίες, τα θέλω, τους στόχους, τις αξίες και τον ιδανικό μας εαυτό. Εμείς επιλέγουμε τους ανθρώπους μας, τις σχέσεις, τις στάσεις και τις συμπεριφορές μας, ακόμη και τα συναισθήματά μας. Εμείς επιλέγουμε το τι καταναλώνουμε, το πώς διασκεδάζουμε, το πώς δουλεύουμε. Εμείς επιλέγουμε τους πολιτικούς και τις πολιτικές. Εμείς επιλέγουμε να μιλάμε ή να σιωπούμε, να διεκδικούμε ή να παραιτούμαστε, ν' αντιστεκόμαστε ή να συμβιβάζομαστε, να επαναστατούμε ή ν' αλλοτριωνόμαστε, να μαθαίνουμε ή να μη μαθαίνουμε».

Πιστεύετε ότι από την κρίση που πλήττει τη χώρα μας σε όλους τους τομείς, μπορεί να προκύψει κάτι θετικό σε ατομικό αλλά και σε συλλογικό επίπεδο;

«Πάντα οι κρίσεις δημιουργούν ευκαιρίες. Αυτό όμως απαιτεί, σε ατομικό και σε συλλογικό επίπεδο, να συνειδητοποιήσουμε και να μάθουμε από τα λάθη μας, να στοχαστούμε, να θέσουμε τα σωστά ερωτήματα και να βρούμε νέους τρόπους θέασης της ζωής, της φύσης, της οικονομίας και της κοινωνίας, και να ανακαλύψουμε πιο αποτελεσματικές και ανθρώπινες λύσεις. Απαιτεί, με μια λέξη, αλλαγή σε όλους και σε όλα».

Ποιες είναι για εσάς οι βασικότερες αξίες, οι απαράβατοι κανόνες για την εκ των βάθρων αλλαγή της κοινωνίας μας;

«Στο βιβλίο μου αναφέρω και αναλύω πέντε βασικές αξίες. Αυτές είναι η δικαιοσύνη με την έννοια «ίσες ευκαιρίες, ίσες συνεισφορές, ίσες ανταμοιβές», η ελευθερία με την

ουσιαστική έννοια, η ακεραιότητα με την έννοια της διαφάνειας, της εντιμότητας, της συνέπειας, της αυθεντικότητας και της ειλικρίνειας, η φρόνηση με την έννοια του Αριστοτέλη, δηλαδή η σύνθεση του ορθολογισμού και της αποτελεσματικότητας με την ηθική και το «κοινό καλό» και, τέλος, η αξία της αλληλεγγύης μεταξύ ανθρώπων, γενεών, ειδών και φύσης».

Πώς πιστεύετε ότι θα εξελιχθεί η κατάσταση στη χώρα μας τη χρονιά που διανύουμε;

«Δυστυχώς θα σας απαντήσω με τη ρήση του Γκράμισι "απαισιόδοξος στο μυαλό και αισιόδοξος στη θέληση, δηλαδή στην καρδιά". Αν συνεχίσει το υφιστάμενο πολιτικό σύστημα και η κυβέρνηση να σκέφτονται και να πράττουν με τον ίδιο τρόπο, για πολλούς θα έρθουν χειρότερες μέρες, αφού τα νούμερα δεν βγαίνουν και για την ανάπτυξη δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη στρατηγική».

Τι θα συμβουλευάτε τους νέους που βρίσκονται σε αδιέξοδο, βλέποντας τα εργασιακά δικαιώματά τους να καταπατούνται, τα πτυχία τους να υποβαθμίζονται, την ανεργία που διαρκώς αυξάνεται και την έλλειψη παντελούς αξιοκρατίας σε όλους τους τομείς;

«Σε ατομικό επίπεδο προτείνω να σκεφτούν "έξω από το κουτί" την επιχειρηματικότητα και την καριέρα στο εξωτερικό. Σε συλλογικό επίπεδο πρέπει να βγουν στο προσκήνιο της πολιτικής ζωής, να διεκδικήσουν και να αγωνιστούν ενάντια στον αμοραλισμό, στη διαφθορά, στην αναξιοκρατία, στην πλύση εγκεφάλου, στον καταναλωτισμό. Να διεκδικήσουν και να αγωνιστούν για την αλλαγή του πολιτικού πολιτισμού και την ανάδειξη νέων δυνάμεων στην πολιτική, στην οικονομία και στον πολιτισμό».

Υπάρχει κάποιο ερώτημα φοιτητή σας ή συνομιλητή σας, στο οποίο νιώσατε ότι δεν είχατε μια ικανοποιητική απάντηση και σας προβλημάτισε;

«Πολλά. Το πιο πρόσφατο ήταν μιας φοιτήτριας, που μου είπε "πώς μπορούμε να ονειρευτούμε εμείς οι νέοι στον κόσμο που εσείς φτιάξατε;"»

Το «Επί σκηνής χωρίς πρόβα» κυκλοφορεί απ' τις εκδόσεις Πατάκη.